

ВОЕННА ДОКТРИНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Общи положения

1. Военната доктрина на Република България е система от стратегически възгледи, принципи и подходи за гарантиране на националната сигурност във военнополитически и военен аспект.
2. Военната доктрина разглежда военностратегическата среда, определя приоритетите на отбранителната политика и насоките за използване, изграждане и развитие на въоръжените сили в интерес на отбраната, укрепването на мира и стабилността при тясно сътрудничество с Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), Западноевропейския съюз (ЗЕС) и Европейския съюз (ЕС) в периода до присъединяването към тях.
3. Военната доктрина е разработена в съответствие с Конституцията на Република България, Концепцията за националната сигурност, международните договори и договорености, по които Република България е страна. Тя има отбранителен характер, който се реализира чрез отбранителна политика и отбранително планиране.
4. Прозрачността и гражданският контрол са задължителни принципи при прилагането на Военната доктрина.

Военностратегическа среда

5. Република България разглежда националната си сигурност в пряка връзка с регионалната и европейската сигурност.
6. Република България отчита, че:
 - а) премахването на политическата и военната конфронтация сведе до минимум опасността от глобален ядрен конфликт и унищожителен военен сблъсък;
 - б) са създадени условия за глобализиране на сътрудничеството и взаимодействието, включително във военната област;
 - в) се изгражда нова общоевропейска архитектура за сигурност и отбрана, основана на НАТО, ЗЕС и ЕС, способна да отговори на предизвикателствата и заплахите за международната стабилност;
 - г) в значителна част от Югоизточна Европа се развиват процеси на възприемане на европейските и евроатлантическите ценности в областта на сигурността и отбраната.
7. Демократичните промени и определянето на нови външнополитически приоритети, отношенията с държавите - членки на НАТО, като с настоящи партньори и бъдещи съюзници, сътрудничеството в рамките на Евроатлантическия съвет за партньорство и най-вече перспективата за членство в НАТО доведоха до ситуация, в която Република България не разглежда нито една страна като противник.
8. Позитивните процеси и тенденции са съпроводени с възникване и развитие на нови по характер рискове и заплахи, включително и военни.

9. Важни елементи от военностратегическата среда са рискове като: увеличаващ се брой на държавите, притежаващи или разработващи ядрено или друго оръжие за масово поразяване; информационна война; политика на геноцид към етнически малцинства и религиозни общности; решаване на териториални и гранични спорове чрез военни действия; въоръжен сепаратизъм; международен тероризъм и други. Някои от тях са характерни за Югоизточна Европа, където се очертават области с висока степен на конфликтност и военно напрежение и при определени обстоятелства може да еволюират в заплахи за националната сигурност на Република България.

10. За Република България основен източник на военен риск са действащите и потенциалните конфликти в различни части на региона. Близостта до конфликтни райони на Източното Средиземноморие, Близкия изток и Кавказ е рисков фактор за терористични действия срещу български стратегически обекти.

11. За Република България военностратегическата среда се усложнява и от близостта ѝ с райони, които са застрашени от:

а) незаконен трафик на оръжия и военни материали, свързан с въоръжен екстремизъм под различни форми;

б) контрабанда на технологии и продукти за производство и употреба на оръжия за масово поразяване, криещи опасност от тероризъм с ядрени, химически, биологични и ракетни средства;

в) разрастване на организираната престъпност, дестабилизираща политическата и икономическата обстановка;

г) възможни масови бежански потоци;

д) разпадане на държавността в страни от региона вследствие на вътрешен политически и икономически срив;

е) риск за трансгранични екологични проблеми;

ж) информационни рискове и заплахи, свързани с прехода към информационно общество.

12. Република България не е изправена пред непосредствена военна заплаха. Малко вероятно е война, която да обхване целия регион.

13. Република България отчита рисковете за сигурността и териториалната си цялост в резултат на дестабилизиращи действия на ограничени по състав военни и(или) въоръжени формирования.

14. Република България допуска, че може да бъде въввлечена във военнополитическа криза или военен конфликт преди всичко вследствие на разширяване или разпространяване на военен или въоръжен конфликт в близост до държавната ѝ граница.

15. Република България разглежда военнополитическата криза като състояние на междудържавните отношения, при което съществува военна заплаха за суверенитета, независимостта и териториалната ѝ цялост.

16. При възникване на опасност от въвличане на Република България във военнополитическа криза или военен конфликт военната заплаха за страната може да се прояви в принуждаване към политически и други решения чрез заплахи за използване на военна сила; целенасочени

нарушения на сухопътните и морските граници, на въздушното пространство на страната и провеждане на системни диверсионни и терористични действия; създаване на настъпателни групировки в близост до държавната граница; провеждане на информационни атаки от страна на чужда държава срещу национални стратегически системи.

17. Неовладяването на военнополитическа криза води до въвличане на Република България във военен конфликт. Той може да бъде с ограничени политически цели и да обхване отделен район или един театър на военните действия, като са малко вероятни широкомащабни стратегически военни действия и провеждане на пълна мобилизация от агресора. Подобни заплахи, чието възникване е с ниска степен на вероятност, се отразяват чрез съответстваща по мащаб мобилизация на въоръжените сили.

Цели, принципи и подходи на отбранителната политика

18. Отбранителната политика има за цел при създадената военностратегическа среда Република България да разполага с необходимия отбранителен потенциал за неутрализиране на военни заплахи и за надеждна защита на населението, обектите, нейната териториална цялост и суверенитет. Това състояние е необходимо условие за постигане на националните идеали и за отстояване на жизненоважните интереси на страната.

19. Отбранителната политика се осъществява в съответствие с Конституцията и законите на Република България и има съществено значение за националната сигурност.

20. Република България осъществява отбранителната си политика чрез сътрудничество, интеграция и дългосрочна макроикономическа стабилизация и икономически растеж. Подходите за постигане на целите съчетават мерки за активно формиране на благоприятна международна среда, за управление на кризи с различен характер и за отбрана на страната.

21. При осъществяване на отбранителната си политика Република България:

а) не се отнася към нито една държава като към свой противник и решава с невоенни средства възникналите проблеми и противоречия, застрашаващи сигурността, суверенитета и териториалната ѝ цялост;

б) разглежда сигурността и отбраната си в единство с регионалните, европейските и евроатлантическите системи за сигурност и отбрана;

в) определя партньорството и членството си в НАТО, ЗЕС и ЕС като стратегически приоритет за гарантиране на националната си сигурност и отбрана;

г) поддържа и участва в инициативи за разоръжаване и снижаване на военните потенциали;

д) участва активно в международното военно и военнополитическо сътрудничество, допринася за укрепване на мира и сигурността в

Югоизточна Европа и за изграждане на новата архитектура на европейската и евроатлантическата сигурност;

е) запазва правото си да търси съюзници и военна помощ при възникване на заплаха за нейната териториална цялост и суверенитет;

ж) подкрепя дейността на международните организации за поддържане на мира и осигурява участие на български военнослужещи и формирования в международни военни, хуманитарни и контролни мисии в съответствие с принципите на Организацията на обединените нации (ООН).

22. Главните цели в сферата на отбраната са:

а) гарантиране на независимостта, суверенитета и териториалната цялост на страната от заплахи с военен и въоръжен характер;

б) създаване на благоприятни военностратегически и военнополитически условия за гарантиране на националната сигурност;

в) подготовка и присъединяване към международни организации за сигурност и колективна отбрана и участие в тяхната дейност;

г) защита на населението при природни бедствия, промишлени аварии, катастрофи и опасни замърсявания в страната и в чужбина.

23. Военната политика като част от отбранителната политика определя постигането на посочените по-горе цели във военната област, като е насочена към:

а) предотвратяване насилственото въвличане на страната във военни конфликти и укрепване на международния мир и сигурност;

б) създаване на условия за гарантиране на суверенитета, сигурността и независимостта на страната и за защита на територията ѝ с военни средства;

в) присъединяване към НАТО и ЗЕС.

24. Военната политика се ръководи от принципите за:

а) изграждане на собствената сигурност без застрашаване сигурността на други държави;

б) зачитане на правото за равна сигурност на всяка държава като предпоставка за общата сигурност;

в) поддържане на отбранителен потенциал, адекватен на военностратегическата среда и ресурсните възможности на страната, при стриктно спазване на международните договорености в тази област;

г) оптимално използване на военните, материалните и духовните ресурси за отбрана на държавата;

д) отчитане на географското положение, историческите, демографските и останалите дадености.

25. Изграждането и въвеждането в действие на Многонационалните мирни сили в Югоизточна Европа и на други многонационални формирования са потвърждение на решимостта на Република България и на държавите от региона да следват политика на добросъседство и сътрудничество.

26. Република България разглежда членството си в НАТО и ЗЕС като възможност за споделяне на отговорността на демократичните държави за защита на общите ценности като предпоставка и гаранция за стабилно

демократично развитие на страната и провеждане на резултатна отбранителна политика.

27. С Военната доктрина се изразява политическа воля за поемане на всички задължения, произтичащи от бъдещото пълноправно членство в НАТО, ЕС и ЗЕС, като системната подготовка за това се определя за приоритет на военната политика. Република България поддържа укрепването на европейската идентичност в областта на сигурността и отбраната.

28. В интерес на интеграционната си политика Република България обменя информация, включително съставляваща държавна и служебна тайна, със страни и организации, с които има подписани споразумения за взаимна защита на секретната информация, по решение на Министерския съвет.

29. При провеждането от НАТО и ЗЕС на операции, различни от война, освен с контингенти Република България може да участва и чрез оказване на логистична и друга подкрепа.

30. Военната политика подкрепя усилията на ООН и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) в сферата на контрола на въоръженията, предотвратяването на конфликтите и възстановяването на мира. Република България разглежда участието си със специално подготвени военни, полицейски и други формирания в различни по характер операции и мисии като дългосрочна инвестиция за гарантиране на собствената си сигурност.

31. Военното планиране е насочено към изграждане и поддържане на адекватен отбранителен потенциал и бойна готовност, осигуряващи ефективна способност за сдържане и отразяване на агресия; ефективно функциониране на военните компоненти на националната система за управление на кризи; участие в международни инициативи за поддържане на мира и предотвратяване на конфликти.

32. Отговарящият характер на стратегическото и оперативното планиране съответства на отбранителния характер на Военната доктрина. Това изключва възможността страната да започне първа военни действия, преследващи завоевателни цели.

33. Въоръжените сили поддържат готовност и ресурс за незабавно действие за защита на населението и националната инфраструктура при природни бедствия, промишлени аварии и опасни замърсявания на околната среда. Оказването на такава помощ и на други страни е важен елемент от политиката на Република България за участие в разрешаване на хуманитарни кризи.

Отбрана на страната

34. Отбраната на Република България е система от дейности за укрепване на мира и сигурността, за запазване на националните човешки и материални ценности чрез поддържане на икономиката, въоръжените сили, населението и отбранителната инфраструктура в готовност за действие, както и от действия за защита на териториалната ѝ цялост, независимост и

суверенитет. Тя е важна част от системата за национална сигурност и е в подкрепа на усилията за интегриране в европейските и евроатлантическите политически, икономически и военни структури.

35. Отбраната на Република България се осигурява чрез изграждане и поддържане на отбранителен потенциал и интегрирано отбранително планиране при сътрудничество с НАТО и ЗЕС.

36. Ръководството и управлението на отбраната се осъществяват от органи и по ред, установени в Конституцията и законите на страната, с цел ефективно използване на ресурсите за отбрана в мирно време, при управление на кризи и в условията на военен конфликт. Министерският съвет организира, а Министерството на отбраната ръководи и координира работата на системата за ранно предупреждение, бързо реагиране и интегрирано планиране на отбраната.

37. Подготовката на страната за отбрана обхваща система от дейности, подготвящи националната икономика, въоръжените сили, населението и територията на страната като театър на военните действия. Тя се осъществява чрез:

а) разработване на нова, изменение на съществуващата и прилагане на нормативна уредба, концептуални документи и планове за отбраната, които отговарят на изискванията на Военната доктрина и гарантират съвместимост с НАТО;

б) научно-техническа и изследователска дейност;

в) изграждане на единна система за информация, сигурност, ранно предупреждение и управление на страната и въоръжените сили;

г) всестранно осигуряване на отбранителни ресурси, поддържане на бойна и мобилизационна готовност;

д) дейности за защита на населението и националната икономика.

38. Подготовката на националната икономика в интерес на отбраната включва: разработване и провеждане на военнотехническата политика на държавата; изготвяне и актуализиране на Общ държавен военновременен план; координиране и ръководене на планирането за преминаване на секторите на националната икономика от мирно към военно положение.

39. Основа на материално-техническото осигуряване са организирането в мирно време на производство на въоръжение, бойни припаси, бойна техника, екипировка и резервни части, създаването и поддържането на мощности за военновременна дейност на националната икономика, на национални военновременни запаси и държавни резерви. Те се създават с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната. Нормативите, редът за създаване, съхраняване и използване на резерви се определят от Закон за държавния резерв и военновременните запаси.

40. Подготовката на въоръжените сили на Република България е комплекс от дейности, провеждани под ръководството на Министерството на отбраната и Генералния щаб на Българската армия. Тя е част от процеса на изграждането и развитието им и включва оперативна, бойна и мобилизационна подготовка; планиране на използването; усъвършенстване

на системите за управление и осигуряване; подготовка на командни кадри; формиране и поддържане на патриотична мотивация и психическа устойчивост.

41. Подготовката на населението в интерес на отбраната обхваща поддържане на националния дух; обучение на кадри от централната и териториалната администрация; извънказармено обучение; натрупване на мобилизационен контингент; обучение за действие в областта на гражданската защита и териториалната отбрана; лечение на ранените и заболелите и грижи за военноинвалидите и пострадалите.

42. Подготовката на територията на страната като театър на военните действия обхваща дейности на министерствата, на централната и териториалната администрация и на въоръжените сили за изграждане и поддържане на инфраструктурата за отбрана и гражданска защита: казарми, бази, позиции, пристанища, летища, полигони, комуникации, складове и други. В интерес на отбраната националната инфраструктура се изгражда с възможност за взаимодействие със сили на НАТО и ЗЕС.

43. Ресурсното осигуряване на отбраната е комплекс от мероприятия за осигуряване на въоръжените сили и националната икономика с материално-технически, човешки и финансови ресурси. Финансовото осигуряване на отбраната се извършва от държавния бюджет, а във военно време - чрез военновременен бюджет.

Използване на въоръжените сили

44. Въоръжените сили на Република България са основа на отбраната на страната. Те гарантират суверенитета, сигурността и независимостта ѝ и защитават териториалната ѝ цялост.

45. В рамките на политиката за национална сигурност въоръжените сили изпълняват следните функции: съдържащи и отбранителни; за поддържане на мира; хуманитарни, спасителни, интеграционни и социални.

46. Въоръжените сили са фактор за интеграция на Република България в европейските и евроатлантическите структури за сигурност и за регионално сътрудничество.

47. Въоръжените сили се използват в съответствие с установения от Конституцията и законите на страната ред при:

а) осъществяване на неотменното право на индивидуална и колективна самоотбрана, регламентирано в чл. 51 от Устава на ООН;

б) изпълнение на международноправни задължения за целите на операции, различни от война;

в) природни бедствия, промишлени аварии и опасни замърсявания на националната територия или в чужбина;

г) международноправни договорености и решения на компетентните органи за взаимодействие с НАТО, ЕС и ЗЕС.

48. В мирно време при липса на кризисна ситуация въоръжените сили:

- а) изграждат и поддържат боен потенциал и бойна готовност, адекватни на рисковете и заплахите с военен характер, в рамките на заделените ресурси за отбраната;
- б) подкрепят усилията на органите на държавната власт за поддържане на мир, сигурност и стабилност чрез методите и формите на военното сътрудничество;
- в) изпълняват програми за реструктуриране, модернизиране и оперативна съвместимост с въоръжените сили на партньорите от НАТО, като участват в двустранни и многостранни инициативи и военни учения;
- г) участват в изграждането и използването на многонационални военни формирования;
- д) участват в контролни дейности за прилагане на международни договори и в инициативи за укрепване и разширяване на доверието и сътрудничеството във военната област;
- е) участват в подготовката на населението, националното стопанство, военновременните резерви и инфраструктурата на страната за отбрана;
- ж) контролират въздухоплаването и охраняват въздушното пространство на страната;
- з) поддържат готовност за хуманитарна помощ и спасителни действия на територията и в акваторията на страната и извън нея в съответствие с националното законодателство и международните договорености, по които Република България е страна.

49. В мирно време при кризи от невоенен характер въоръжените сили:

- а) участват в превантивната и непосредствената защита на населението при заплахи или възникване на бедствия, аварии и катастрофи;
- б) съдействат, в съответствие с Конституцията и законите на Република България, на органите за сигурност в борбата им срещу разпространяване на оръжия за масово поразяване, незаконен трафик на оръжие, международен тероризъм и други;
- в) участват при охраната на стратегически обекти и в операции за пресичане на действия на международната организирана престъпност или на терористични действия след поискване от компетентните органи по определения от закона ред.

50. В мирно време в условията на международна хуманитарна криза въоръжените сили участват с контингенти в хуманитарни и спасителни операции. Определените формирования се прехвърлят в застрашения район, изпълняват спасително-евакуационни, ограничаващо-възстановителни и други действия.

51. В условията на международна военнополитическа криза въоръжените сили, в съответствие с предоставения на страната мандат, участват в операции за поддържане на мира и в други операции, различни от война.

52. В операциите, различни от война, определените контингенти се предоставят на разположение и изпълняват мисии в съответствие с договореностите.

53. В операциите, различни от война, контингентите от въоръжените сили прилагат специфични форми и способности за действие в съответствие с приетите правила за използване на военна сила.

54. Решенията за изпълнение на мисии в чужбина в рамките на мандат, предоставен от международна организация с такива прерогативи, от редовни или специално създадени формирания се вземат от Народното събрание по предложение на Министерския съвет, когато мисиите са с военен или военнополитически характер. В останалите случаи решенията се вземат от Министерския съвет.

55. Управлението на контингентите по време на мисии се осъществява от ситуационен център в Министерството на отбраната.

56. В условията на ескалираща военнополитическа криза и преки заплахи за страната въоръжените сили допълват усилията на държавното ръководство за разрешаване на кризата и укрепване на стабилността, като в съответствие с установения от Конституцията и законите ред:

а) активизират системите за ранно предупреждение, бързо реагиране и управление;

б) увеличават адекватно силите и групировките си за съдържане и отбрана;

в) изпълняват дейности за защита на войските и обектите.

57. Задълженията на държавните органи, централната и териториалната администрация, търговските дружества и организациите и процедурите за управление в условия на криза се регламентират със закон. При непосредствена военна заплаха или военен конфликт на територията на цялата страна или на част от нея се установява военно положение или друго извънредно положение. Условията и редът за установяване на военно положение, положение на война и друго извънредно положение се уреждат със закон. С въвеждането на военно положение, с обявяването на война или с фактическото започване на военните действия ръководството на отбраната и на вътрешния ред в страната се осъществява от Върховно главно командване.

58. В случай на военен конфликт (война) срещу Република България въоръжените сили отразяват агресията.

59. Военните действия на територията на страната може да започнат внезапно или чрез ескалиране на военнополитическа криза. При внезапно възникване на военен конфликт се задействат дежурните сили и средства, системата за управление, силите за бързо реагиране и други формирания.

60. При разрастване на конфликта въоръжените сили увеличават групировките си на театъра на военните действия, осъществяват оперативно, а при необходимост - и стратегическо развързване, с активни военни действия блокират по-нататъшното нахлуване на агресора и с решителни контрадействия възстановяват целостта на държавната граница.

61. Използването на въоръжените сили във военен конфликт се основава на следните принципи: избор на военностратегическите цели в съответствие с политическите цели и наличните потенциали; отговарящ

характер на военните действия; инициативност във всички условия на обстановката; решително съсредоточаване на силите; съхраняване боеспособността на войските и силите; икономия на ресурсите; съгласуване на действията и усилията; внезапност, активност и решителност; непрекъснато взаимодействие и управление; всестранно осигуряване.

62. Въоръжените сили осъществяват отбраната на страната чрез прилагане на военнoстратегическа концепция за защита на националната територия, борба за информационно превъзходство, контрол на въздушното и морското пространство и отбрана на застрашен театър на военните действия.

63. Главен вид военни действия на въоръжените сили е отбраната. Освен нея в стратегически мащаб се прилага контранастъплението, а в оперативен и тактически - настъплението, чиито разновидности са контраатаката и контраударът. Отбраната може да се води в стратегически, оперативен и тактически мащаб, самостоятелно или в състава на коалиционни групировки.

64. Основни форми за използване на въоръжените сили във военния конфликт са бойните операции, сражения и действия, боевете и ударите.

65. Въоръжените сили планират, подготвят и могат да проведат отбранителна операция по няколко направления на един театър на военните действия.

66. Въоръжените сили изпълняват предназначението си самостоятелно или в състава на многонационални сили в съответствие с вътрешното законодателство и международните договорености.

67. Президентът на републиката е върховен главнокомандващ на въоръжените сили на Република България. При обявяване на положение на война и на военно положение той ръководи отбраната на страната и взема решения за използване на въоръжените сили. Плановете за подготовка и водене на бойни операции се разработват от главнокомандващия и се утвърждават от върховния главнокомандващ.

68. Във военно време началникът на Генералния щаб на Българската армия е главнокомандващ на въоръжените сили.

69. При изпълнение на своите задачи въоръжените сили осигуряват най-добрата отбрана в рамките на реално възможните ресурси.

Изграждане и развитие на въоръжените сили

70. Изграждането и развитието на въоръжените сили на Република България са дейности на държавното и военното ръководство за създаване и поддържане на военен потенциал, гарантиращ отбраната на страната. Те се осъществяват чрез приемане на основни принципи, правни норми и планове за: организационно изграждане; дислокация; подготовка и обучение; комплектуване; преминаване на военната служба; мобилизация и демобилизация; бойна и мобилизационна готовност; създаване на резерви.

71. Министерският съвет приема и ръководи изпълнението на планове и програми за изграждане и развитие на въоръжените сили.

72. Въоръжените сили на Република България се изграждат с потенциал за водене на отбрана на един театър на военните действия. Формирането и управлението на групировките за отбрана и за участие в операции, различни от война, се извършват в съответствие с концепцията за многонационални съвместни оперативни сили.

73. Изграждането и развитието на въоръжените сили се основават на следните принципи: научна обоснованост; единоначалие; оперативна съвместимост; адаптивност към променящите се условия; модулност; ефективност, устойчивост; перспективност; мобилност и многофункционалност; смесен способ на комплектуване (кадрови и наборен); внедряване на съвременни военни постижения; откритост към обществото и партньорите; грижа за живота и здравето на военнослужещите и мобилизираните.

74. Въоръжените сили се изграждат и развиват в съответствие с ролята, мисиите и функциите, определени от Конституцията на страната, Концепцията за националната сигурност и Военната доктрина, като военнослужещите и военните служители се обединяват в оптимални за обучение и използване структури с отчитане на специфичните възможности на видовете въоръжени сили, родовете войски и специалните войски.

75. Българската армия е основа на отбранителния потенциал на страната.

76. Мирновременната дислокация на Българската армия осигурява адекватна реакция срещу възможна агресия от всяко направление при надеждно информационно осигуряване и гарантирано управление при всички условия на обстановката. Тя изключва възможност за дестабилизация на военностратегическата и военнополитическата обстановка в региона.

77. Главно направление в изграждането и развитието на Българската армия е създаването на ефективни, модулни, компактни, маневрени, боеспособни, относително самостоятелни и всестранно осигурени структури, способни да осъществяват отбраната на страната и равностойното партньорство в международните инициативи за поддържане на мира.

78. Войските и силите на Българската армия се изграждат за изпълнение на разностранни мисии в доктринално и техническо взаимодействие помежду си и със силите на НАТО.

79. Войските и силите на Българската армия се поддържат в състояние за незабавно или последователно преминаване от мирно към военно положение и за постигане на боеспособност, адекватна на военната заплаха.

80. Отделни формирования могат да бъдат включени в състава на многонационални сили, създадени на двустранна или многостранна основа.

81. Българската армия организационно е сведена в Генерален щаб, Сухопътни войски, Военновъздушни сили, Военноморски сили, формирования и звена на централно подчинение.

82. Сухопътните войски са вид въоръжени сили, които включват формирования на родовете войски и на специалните войски. В мирно време те поддържат постоянна бойна и мобилизационна готовност и провеждат

подготовка за водене на високоманеврена и устойчива отбрана и за участие в операции, различни от война. В условия на криза имат готовност за формиране на необходимите контингенти за операции, различни от война. При военен конфликт отразяват ударите на противника и удържат оперативните райони на театъра на военните действия. С активни действия, във взаимодействие с Военновъздушните сили, а на Приморското направление и с Военноморските сили, Сухопътните войски разгромяват вклинилите се противникови групировки и възстановяват териториалната цялост на страната.

83. Военновъздушните сили са вид въоръжени сили, които включват формирования на тактическата авиация, войските за противовъздушна отбрана и родовете войски. В мирно време те осъществяват контрол за спазване на режима на въздухоплаването и неприкосновеност на въздушното пространство на Република България; при поискване участват в контингенти за операции, различни от война. Във военно време, самостоятелно или съвместно с другите видове въоръжени сили, изпълняват задачи за: завоюване и удържане на превъзходство във въздуха; противовъздушна отбрана на войски и обекти от територията на страната; изолиране района на бойните действия; авиационна поддръжка на Сухопътните войски и на Военноморските сили; водене на разузнаване и специални действия.

84. Военноморските сили са вид въоръжени сили, които включват формирования на родовете и специалните сили. В мирно време те поддържат благоприятен оперативен режим в морските пространства на Република България и при поискване участват в контингенти за операции, различни от война. Във военно време, самостоятелно или съвместно с другите видове въоръжени сили, отразяват агресията на противника откъм море, осигуряват морските комуникации и оказват съдействие на приморския фланг на Сухопътните войски.

85. Войските и силите на Българската армия функционално са сведени в Сили за бързо реагиране, Войски за отбрана, Войски за териториална отбрана и резерв.

86. Силите за бързо реагиране на Българската армия са формирования от трите вида въоръжени сили, комплектувани напълно с въоръжение и бойна техника, а с личен състав - не по-малко от 70 на сто. Част от тях са предназначени за незабавно действие при възникване на военни конфликти и се комплектуват с личен състав, бойна техника и въоръжение 100 на сто. Те се изграждат и се подготвят да бъдат напълно оперативно съвместими със силите за незабавно и за бързо реагиране на НАТО. В мирно време участват в спасителни и хуманитарни действия, в международни операции за поддържане на мира, водят борба с въоръжени терористични групи, овладели определена територия от страната.

87. Войските за отбрана са основният компонент на Българската армия. Те са формирования от видовете въоръжени сили с различна степен на комплектуваност и бойна готовност. След докомплектуване отразяват агресията на противника. На тях се основават устойчивостта и

ефективността на отбраната и постигането на крайните ѝ цели. Те се изграждат и се подготвят да бъдат оперативно съвместими с Главните сили за отбрана на НАТО, за да бъдат в състояние да провеждат съвместни операции в случай на агресия. При мобилизация се включват и военни формирования извън Българската армия.

88. Войските за териториална отбрана на Българската армия са формирования, които се комплектуват с личен състав на териториален принцип. Предназначени са за прикритие на границата с държави, неучастващи в конфликта, за борба с въздушни и морски десанти, за охрана и отбрана на важни обекти, както и за други задачи на територията на страната извън зоната на конфликта. Въпросите на териториалната отбрана се уреждат със закон. При мобилизация се включват и военни формирования извън Българската армия.

89. Резервът на Българската армия е постоянен и мобилизационен и се сформира с цел осигуряване комплектуването на въоръжените сили с висококвалифициран личен състав за попълване на военновременни, а при необходимост - и на мирновременни длъжности.

90. Военните формирования извън състава на Министерството на отбраната се девоенизират и се преобразуват в държавни предприятия със закон. Тези държавни предприятия поддържат готовност и осъществяват някои мобилизационни и териториалноотбранителни функции във военно време.

91. С решение на Министерския съвет въоръжените сили сформират, подготвят и поддържат в готовност за действие контингенти от сили и средства за участие в операции за поддържане на мира и в операции, различни от война. В състава им се включва личен състав по специален договор на доброволен принцип. Те се осигуряват с щатни средства и екипировка и се подготвят по начин, осигуряващ оперативна съвместимост със силите на НАТО и съответстващ на изискванията на международната организация, предоставяща мандата за мисията.

92. В Министерството на отбраната се създават центрове за развитие на оперативната съвместимост и за подготовка на контингенти за участие в операции, различни от война. Кадрите, преминали такава подготовка, се водят на отчет и в запаса.

93. Военностратегическата среда, целите в сферата на отбраната, новите мисии и изискванията към въоръжените сили, както и ресурсните възможности на страната определят необходимостта от оптимизиране на състава на въоръжените сили, така че числеността им в мирно време да не надхвърля 45 000 души. Преходът се извършва с План за организационното изграждане на въоръжените сили до 2004 г. Мобилизационните планове на въоръжените сили се разработват за численост до 250 000 души.

94. Войските и силите се подготвят за изпълнение на задачи самостоятелно и в състава на многонационални сили с временен или постоянен характер.

95. В подготовката на войските и щабовете наред с традиционните методи се прилагат тренажорни и компютърно поддържани форми на обучение.

Приоритет в подготовката им е овладяването на чужди езици до степен, съответстваща на стандартите на НАТО.

96. Комплектуването и модернизирането на въоръжените сили със съвременни образци въоръжение и техника се извършват по специални програми при отчитане на изискванията за оперативна съвместимост с НАТО и в съответствие с ресурсните възможности на страната.

97. Приоритет в модернизирането на въоръжените сили имат системите за командване, управление, наблюдение, разузнаване, комуникации, взаимно опознаване, компютризация, навигация, включително с космически системи, средства и технологии, които осигуряват съвместимост с въоръжените сили на страните от НАТО и преход към информационно общество в страната.

98. Принципите на развитието на въоръжените сили са: реинженеринг на процесите; консолидиране на дейностите; освобождаване от излишъци и несвойствени дейности и въвеждане на конкурентност при възлагане на поръчки.

99. Най-важен елемент на въоръжените сили са човешките ресурси. Правителството на Република България създава условия и гаранции за осигуряване на социалните и другите потребности на ангажираните във въоръжените сили български граждани в съответствие с важността, сложността и трудността на изпълняваните от тях задачи по отбраната, както и оптимални възможности и условия за социална адаптация на освобождаваните.

100. Военната доктрина потвърждава волята на Република България да допринесе пълноценно за регионалната и международната сигурност и за утвърждаване на страната като един от ключовите фактори на стабилността в Югоизточна Европа. На това се основава политиката за интеграция в НАТО, ЕС и ЗЕС, с която са свързани реорганизацията и модернизацията на въоръжените сили.

101. Положенията и постановките в доктрината се актуализират в съответствие с промените във военнополитическата обстановка и военнoстратегическите схващания. При промени във Военната доктрина се внасят изменения в нормативните актове, уреждащи отбраната и въоръжените сили на Република България.